

11. ICT odborníci ve firmách

Stále větší digitalizace ekonomiky vyžaduje rostoucí počet specialistů v oblasti ICT. Za posledních 10 let vzrostl podíl ICT odborníků na celkovém počtu zaměstnanců v České republice 1,5 krát, přesto jich je tu stále nedostatek. Z firem s 10 a více zaměstnanci, které zaměstnávají ICT odborníky, jich třetina deklarovala, že měly v roce 2018 volná místa, pro které bylo těžké sehnat ICT odborníka/(y) s odpovídajícími znalostmi a dovednostmi. Tyto problémy trápí nejčastěji subjekty působící v oboru Činnosti v oblasti IT.

Hlavní zjištění

- V roce 2019 zaměstnávala ICT odborníky pro své potřeby **pětina firem. ICT odborníci tvořili 3 %** všech zaměstnaných osob v podnikatelském sektoru ČR. Nejvíce ICT odborníků nacházíme tradičně v odvětvové sekci CZ-NACE J *Informační a komunikační činnosti*, zvláště pak v oboru Činnosti v oblasti IT, **kde alespoň jeden ICT odborník je zaměstnán v devíti podnicích z deseti**. Na všech zaměstnaných ve výše zmíněném odvětví se tito **ICT odborníci podílí 59 %**. Podíl ICT odborníků na celkové pracovní síle je nepatrně vyšší ve velkých firmách s více než 250 zaměstnanci.
- Podíl ICT odborníků zaměstnaných v českých firmách se za posledních 10 let měnil jen velmi pozvolně. V roce 2009 zaměstnávaly podniky s deseti a více zaměstnanci v ČR 2,1 % ICT specialistů, v roce 2019 byl jejich podíl 3 %.
- Desetina firem (11 %) nabízela v roce 2018 možnost **specializovaného školení svým ICT profesionálům**. Pokud vezmeme v úvahu pouze firmy zaměstnávající IT odborníky, specializované školení jim nabízela více než polovina z nich (56 %), především velké společnosti (77 %), a z hlediska odvětvového to byly nejčastěji firmy působící v činnostech souvisejících s IT nebo v telekomunikacích.
- **Nové ICT odborníky hledalo nebo přijalo** v průběhu roku 2018 do zaměstnaneckého poměru 8 % firem s 10 a více zaměstnanci. Jednalo se častěji o velké společnosti s více než 250 zaměstnanci. Z hlediska oborů byla největší poptávka po ICT profesionálech ze strany firem zabývajících se činnostmi v oblasti IT (75 %). Nejméně ICT odborníků naopak hledaly nebo nově zaměstnávaly firmy působící v oblasti stravování a pohostinství či poskytování ubytování. Pokud vezmeme v potaz pouze firmy, které již ICT odborníky zaměstnávají, nové IT specialisty hledaly nebo přijaly dvě pětiny z nich (40 %).
- **Problém zaplnit** v roce 2018 **volná místa vyhrazená pro ICT odborníky s odpovídající kvalifikací** mělo 6,5 % firem (resp. třetina firem, které je již zaměstnávají). Tyto problémy přiznávají výrazně častěji velké firmy s 250 a více zaměstnanci (34 % všech velkých firem, resp. 42 % velkých firem, které je již zaměstnávají). Tento problém nejčastěji deklarují subjekty působící v oblasti IT – více než 70 % z nich.
- Ve srovnání s ostatními zeměmi EU¹ byly podniky působící v ČR v zaměstnávání ICT odborníků v roce 2018 **na evropském průměru**, podobně jako podniky např. ve Slovinsku, v Chorvatsku, v Bulharsku či v sousedním Německu a Rakousku. Nejvíce firem zaměstnávajících ICT odborníky najdeme v roce 2018 v Irsku (32 %). Pokud bychom porovnávali jen situaci ve velkých podnicích s více než 250 zaměstnanci, byly by za rok 2018 české firmy v zaměstnávání ICT odborníků na devátém místě, nad průměrem EU28.
- **Nad průměrem EU28** byly české firmy za rok 2017 **v poskytování školení svým ICT odborníkům**. V porovnání velkých firem poskytujících školení svým zaměstnancům jsou české firmy s více než 250 zaměstnanci dokonce v první desítce – patříme mezi státy, kde více než 60 % velkých subjektů vzdělává své ICT odborníky ve specializovaných IT kurzech.
- České firmy také **nadprůměrně častěji než v jiných evropských zemích** přiznávají, že pokud nějakého ICT specialistu hledají, **mají problémy najít vhodného pracovníka** s odpovídajícími dovednostmi. Nejvíce se s tímto problémem potýkají v Nizozemsku, na Maltě a v Lucembursku, nejméně naopak v Rumunsku a v Polsku.

---

¹ Zdrojem dat pro mezinárodní srovnání je databáze Eurostatu, která byla aktualizována v polovině prosince 2018 a data v ní se vztahují k roku 2018, v případě ukazatelů vztahujících se k zaměstnávání ICT odborníků a poskytování školení se vztahují k roku 2017: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/digital-economy-and-society/data/comprehensive-database>

Tab. 11.1: ICT odborníci ve firmách s 10 a více zaměstnanci v ČR v roce 2019

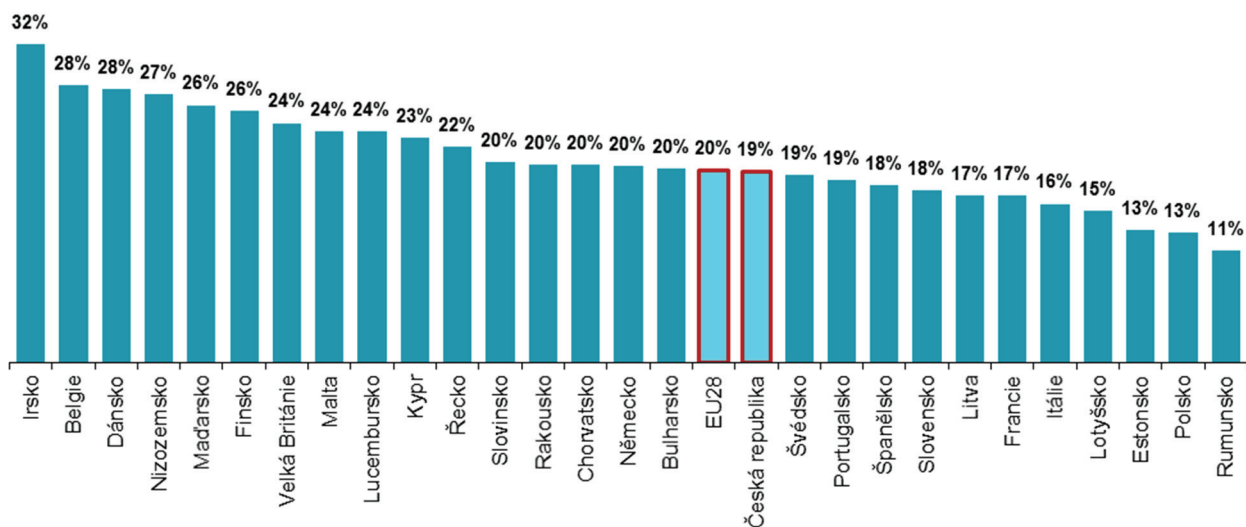
	Firmy zaměstnávající ICT odborníky	ICT odborníci zaměstnaní ve firmách
	<i>podíl na celkovém počtu firem v dané velikostní a odvětvové skupině (v %)</i>	<i>podíl na celkovém počtu zaměstnanců pracujících ve firmách v dané velikostní a odvětvové skupině (v %)</i>
Firmy celkem (10+)	20,4	3,0
Velikost firmy		
10–49 zaměstnanců	12,7	2,9
50–249 zaměstnanců	40,8	2,8
250 a více zaměstnanců	80,5	3,2
Odvětví (ekonomická činnost)		
Zpracovatelský průmysl	22,6	0,9
Výroba a rozvod energie, plynu, tepla	30,0	1,3
Stavebnictví	9,7	1,0
Obchod a opravy motorových vozidel	19,0	1,1
Velkoobchod	22,8	1,7
Maloobchod	19,5	1,6
Doprava a skladování	9,2	0,7
Ubytování	14,1	0,6
Stravování a pohostinství	5,2	0,4
Činnosti cestovních agentur a kancelář	22,1	3,1
Audiovizuální činnosti; vydavatelství	58,4	12,5
Telekomunikační činnosti	86,8	23,3
Činnosti v oblasti IT	91,1	58,5
Činnosti v oblasti nemovitostí	17,8	1,7
Profesní, vědecké a technické činnosti	19,3	3,7
Ostatní administrativní a podpůrné činnosti	12,0	0,7

Tab. 11.2: Zaměstnávání ICT odborníků ve firmách s 10 a více zaměstnanci v ČR v roce 2018

	Firmy, které:					
	poskytovaly ICT odborníkům školení	hledaly či přijaly nové ICT odborníky	měly problémy najít ICT odborníky	poskytovaly ICT odborníkům školení	hledaly či přijaly nové ICT odborníky	měly problémy najít ICT odborníky
	<i>podíl na celkovém počtu firem v dané velikostní a odvětvové skupině (v %)</i>			<i>podíl na celkovém počtu firem zaměstnávajících ICT odborníky v dané velikostní a odvětvové skupině (v %)</i>		
Firmy celkem (10+)	11,3	8,1	6,5	55,5	39,9	32,1
Velikost firmy						
10–49 zaměstnanců	5,7	5,0	4,1	44,7	39,2	32,6
50–249 zaměstnanců	24,8	14,2	11,0	60,7	34,8	27,1
250 a více zaměstnanců	61,8	43,1	33,5	76,8	53,5	41,7
Odvětví (ekonomická činnost)						
Zpracovatelský průmysl	12,2	7,1	4,8	54,1	31,4	21,4
Výroba a rozvod energie, plynu, tepla	20,3	9,4	5,9	67,7	31,2	19,6
Stavebnictví	4,5	3,8	2,8	46,7	39,7	29,2
Obchod a opravy motorových vozidel	7,3	2,0	1,8	38,4	10,6	9,5
Velkoobchod	12,2	6,6	5,3	53,8	29,1	23,4
Maloobchod	9,2	6,4	5,4	47,4	33,1	27,6
Doprava a skladování	4,1	2,5	1,9	44,3	26,9	20,0
Ubytování	3,1	1,7	1,3	21,9	12,2	9,3
Stravování a pohostinství	1,6	1,4	1,1	30,8	27,5	20,3
Činnosti cestovních agentur a kancelář	13,1	15,0	12,8	59,2	67,6	57,6
Audiovizuální činnosti; vydavatelství	39,0	34,9	29,8	66,7	59,7	51,0
Telekomunikační činnosti	59,4	52,0	49,9	68,4	59,9	57,4
Činnosti v oblasti IT	69,3	75,2	70,7	76,0	82,5	77,6
Činnosti v oblasti nemovitostí	7,6	3,3	2,6	42,5	18,7	14,6
Profesní, vědecké a technické činnosti	11,2	8,6	7,2	58,2	44,8	37,4
Ostatní administrativní a podpůrné činnosti	5,9	5,7	3,7	49,5	47,2	30,7

Zdroj: Český statistický úřad, 2019

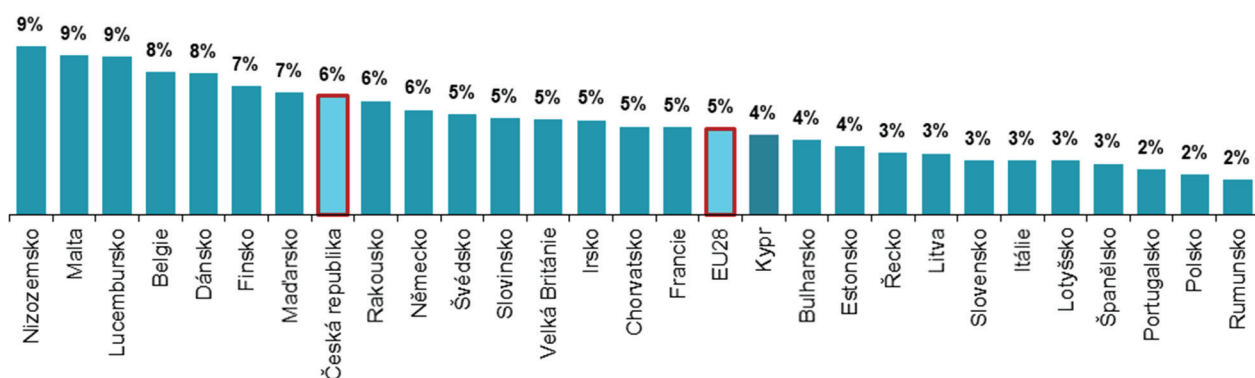
Graf 11.1: Firmy s 10 a více zaměstnanci v zemích EU zaměstnávající ICT odborníky v roce 2018

podíl na celkovém počtu firem s 10 a více zaměstnanci v dané zemi

zdroj dat: Eurostat, prosinec 2018

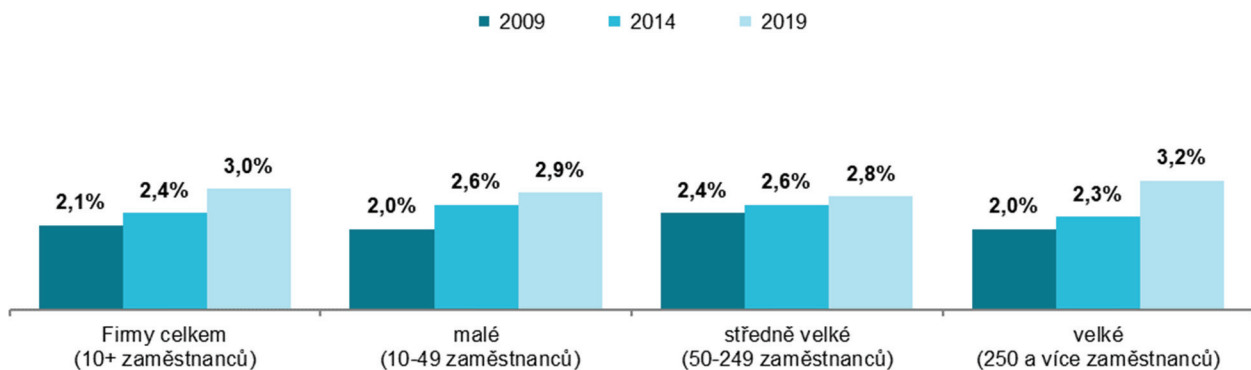
Graf 11.2: Firmy s 10 a více zaměstnanci v zemích EU, které měly v roce 2017 volné pracovní pozice, pro které bylo těžké najít ICT odborníka(y) s odpovídajícími dovednostmi

podíl na celkovém počtu firem s 10 a více zaměstnanci v dané zemi

zdroj dat: Eurostat, prosinec 2018

Graf 11.3: ICT odborníci zaměstnaní ve firmách s 10 a více zaměstnanci v ČR

podíl počtu ICT odborníků na celkovém počtu zaměstnanců pracujících ve firmách s 10 a více zaměstnanci v dané velikostní skupině v daných letech

Zdroj: Český statistický úřad, 2019